

SECȚIUNEA 1: CONTEXT STRATEGIC

1.1. ROLUL STRATEGIEI INTEGRATE DE DEZVOLTARE URBANĂ

Strategia integrată de dezvoltare urbană reprezintă unul dintre principalele instrumente de planificare strategică aflate la dispoziția municipiilor, orașelor și zonelor metropolitane, urmărind utilizarea optimă și responsabilă a resurselor disponibile pentru a asigura o coeziune urbană și pentru a maximiza oportunitățile sustenabile de dezvoltare urbană.

Pilonul central al unei Strategii Integrate de Dezvoltare Urbană (SIDU) îl reprezintă viziunea coerentă de dezvoltare - sprijinită de comunitate și factorii implicați în procesul de consultare - care transpune obiective strategice și tematici de dezvoltare în direcții de acțiune, prefigurând apoi un portofoliu concret de proiecte prioritare, cu mecanisme de implementare și surse de finanțare.

Ca instrument de planificare, **elaborarea SIDU are loc cu participarea reprezentanților administrației locale și cu contribuția activă a partenerilor sociali și economici locali**, printr-un proces participativ de bună guvernare care să asigure continuitatea viziunii de dezvoltare pe termen mediu și lung.

Percepția generală cu privire la rolul unui document strategic la nivel urban este strâns legată de necesitatea atragerii fondurilor comunitare (în perspectiva cadrului financiar 2021-2027) și naționale (cu atât mai mult cu cât România urmează să implementeze prima Politică Urbană anul acesta) destinate dezvoltării urbane durabile. **Cu toate acestea, scopul principal al unei SIDU trebuie să privească dincolo de identificarea unor surse de finanțare pentru proiecte locale, aspirând să definească locul și rolul ocupat de localitate în regiune în perspective de timp medii și lungi**, având la bază un proces constructiv de întărire a planificării integrate.

Conform unui studiu¹ elaborat de Programul URBACT la nivelul a 205 orașe participante din Uniunea Europeană, **cele șase aspecte ale dezvoltării urbane integrate sunt:**

1. *Dezvoltarea urbană durabilă* - acțiunile abordează toți cei trei piloni ai dezvoltării durabile în ceea ce privește obiectivele economice, sociale și de mediu;
2. *Integrarea sectorială* - abordarea întregii game de politici și sectoare de activitate, inclusiv infrastructură, transport, ocupare, educație, spații verzi, locuințe, cultură etc.
3. *Integrarea spațială locală* - coerența acțiunilor în diferite locații din oraș și luarea în considerare a coerenței spațiale generale în interiorul și între locații și cartiere;
4. *Integrarea teritorială* - coerența și complementaritatea acțiunilor și politicilor implementate de localitățile învecinate;
5. *Guvernare pe mai multe niveluri* - acțiunile sunt planificate coerent la diferite niveluri de guvernare, acoperind nivelurile locale (district, oraș), regionale și naționale;
6. *Implicarea părților interesate în implementare* - întreaga gamă de părți interesate relevante sunt implicate în implementarea acțiunilor planificate.

Date fiind circumstanțele în care localitățile urbane din Uniunea Europeană s-au regăsit în anul 2020 – unde pandemia Covid-19 a provocat numeroase consecințe la nivel social, demografic și economic – **sunt necesare soluții rapide și eficiente pentru atingerea obiectivelor unei economii competitive, durabile și favorabile incluziunii**. Aceste priorități se sprijină reciproc și pot duce la obținerea unui nivel ridicat de ocupare a forței de muncă, de productivitate și de coeziune socială.

¹ Studiu asupra Planurilor de Acțiune Integrate, URBACT, 2019. Sursa web: <https://urbact.eu/sites/default/files/iapstudy-finalreport.pdf>

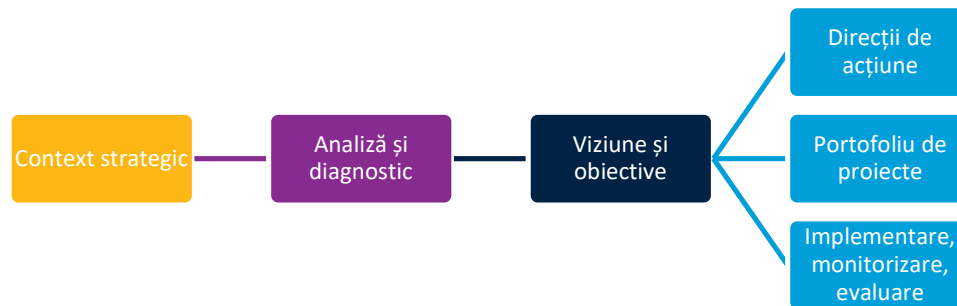
Strategia integrată reprezintă un instrument indispensabil în vederea identificării problemelor cu care se confruntă orașul și înțelegerii contextului urban actual. Astfel, în cadrul SIDU, planificarea pe termen mediu a viziunii și obiectivelor sale vizează consolidarea tuturor aspectelor determinante de dezvoltare urbană – cu integrare verticală-orizontală, analizând și diagnosticând următoarele domenii:

- Profil socio-demografic
- Profil economic
- Profil spațial și funcțional
- Infrastructura de transport și mobilitate
- Echiparea tehnico-edilitară
- Servicii publice
- Mediu și schimbări climatice
- Profil și capacitate administrativă
- O agendă țintită pentru orașele inteligente (Smart City)

După procesul amplu de consultare a tuturor factorilor interesați și de colectare a datelor pentru identificarea clară a contextului actual al municipiului pentru toate dimensiunile specificate anterior, **Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană stabilește viziunea și obiectivele strategice pentru un orizont de timp mediu și lung**, determinând direcții de acțiune clare și portofoliul de proiecte alocate exercițiului financiar multianual.

Desigur, considerând orizontul mare de timp atribuit viziunii și obiectivelor sale, **procesul Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană nu se finalizează odată cu elaborarea propriu-zisă a documentului strategic**, ci intră în faza de implementare, monitorizare și evaluare a proiectelor. Principiul dimensiunii multianuale este esențial în implementarea unei SIDU, solicitând astfel autorităților locale să își gestioneze resursele pe un cadru ce se extinde pe durata mai multor exerciții financiare.

Figura 1. Etapele definite ale SIDU

Nu în ultimul rând, asumarea implementării strategiei integrate se efectuează printr-un proces participativ de dezvoltare locală, agregând interesele tuturor actorilor locali pentru a crea premisele unui avantaj competitiv față de alte unități administrativ-teritoriale. Asumarea publică a implementării direcțiilor de dezvoltare de către autoritățile locale generează un mediu stabil și predictibil atât pentru locuitori, cât și pentru potențialii investitori. Transparentizarea proceselor de implementare, monitorizare și evaluare a proiectelor dispuse în strategie conduc la procesul participativ al factorilor interesați, un element esențial în dezvoltarea urbană sustenabilă.

1.2. CONCEPTE CHEIE ȘI TENDINȚE INTERNAȚIONALE, REGIONALE ȘI LOCALE

Dezvoltarea durabilă a unei unități administrativ-teritoriale din România are loc într-un context în care aceasta trebuie să fie corelată în plan vertical cu planuri strategice constituite la nivel european, național, regional și județean. Astfel, unul dintre principalele elemente din procesul elaborării sale îl reprezintă **flexibilitatea viziunii sale strategice, adresată în mod eficient pe planurile ierarhice superioare.**

Pentru a-și atinge obiectivele strategice pe termen mediu, **municipalitățile trebuie să identifice oportunităților ce îi pot oferi o poziție competitivă pe piața globală**, angajându-se în formularea unor politici de dezvoltare orientate către rezultat.

Filosofia unei planificări strategice orientată către rezultat rezidă în capacitatea unităților administrativ-teritoriale de a identifica avantajele sale specifice, bazate pe cererea actorilor regionali și coroborate cu nevoile comunității sale. În acest mod, proiectele-fanion ale municipalității pe termen mediu pot genera dezvoltarea urbană, utilizând combinații unice de produse și servicii urbane și rurale, incluzând infrastructura, facilitățile de educație și cercetare, mediul economic, turismul, calitatea vieții sau alți factori de atracție.

În urma procesului de planificare, **strategia de dezvoltare pornește de la profilarea teritoriului pe piața regională** (identificând punctele tari, oportunitățile, problemele sau amenințările sale), de la o viziune unanim acceptată și propune politici sectoriale care să conducă la programe și proiecte ce răspund acelei viziuni. Contextul strategic general de elaborare pornește de la o integrare a problematicii acestuia (prezentată în cadrul analizei diagnostic) într-o radiografie teritorială, care vor răspunde priorităților de dezvoltare teritorială națională și ale Uniunii Europene.

La nivel național, formularea prezentei strategii integrate de dezvoltare prezintă **oportunitatea de a fi parte din proiectul pilot al primei Politici Urbane a României²**, elaborată ca instrument de consolidare a capacității administrative și de planificare strategică a zonelor urbane din România. În acest sens, strategia va fi corelată cu agenda comună a autorităților publice de la nivel central, iar seturile sale de măsuri vor fi perfect integrate cu viziunea dezvoltării sustenabile la nivel național.

Contextul internațional

Contextul internațional este determinat de adoptarea de către ONU a Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă³, un program de acțiune globală în domeniul dezvoltării cu un caracter universal și care promovează echilibrul între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile (economic, social și de mediu), vizând în egală măsură statele dezvoltate și cele aflate în curs de dezvoltare.

² Politica Urbană este elaborată în cadrul unui proiect de asistență tehnică derulat de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației și Banca Mondială în perioada septembrie 2019 – martie 2022.

³ Obiectivele pot fi consultate aici: <https://sdgs.un.org/2030agenda>

Figura 2. Obiectivele ONU pentru Dezvoltarea Durabilă

Sursa: Website ONU (tradus)

Cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă reprezintă un set de ținte legate de dezvoltarea internațională pe viitor, care stabilesc direcții de acțiune în vederea eradicării sărăciei extreme, combaterii inegalităților și a in justiției și protejării planetei până în 2030, după cum urmează:

1. Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context;
2. Eradicarea foamei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile;
3. Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă;
4. Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți;
5. Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor;
6. Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și sanitație pentru toți;
7. Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern;
8. Promovarea unei creșteri economice susținute, deschise tuturor și durabile, a ocupării depline și productive a forței de muncă și a unei munci decente pentru toți;
9. Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației;
10. Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și de la o țară la alta;
11. Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile;
12. Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile;
13. Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor;
14. Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă;

15. Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate;
16. Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile;
17. Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă.

Contextul european

Contextul european este determinat de propunerea pentru Agenda Teritorială 2030, de Agenda Urbană pentru UE (Pactul de la Amsterdam, 2016), Inițiativa Urbană Europeană (2021-2027), Programul URBACT IV (2021-2027), și Politica de coeziune a UE 2021-2027.

Agenda urbană pentru UE

Agenda urbană pentru UE4 se concentrează, în mod special, pe trei piloni ai elaborării și implementării politicilor UE:

1. *O reglementare mai bună*
 - Se concentrează pe o implementare mai eficientă și mai coerentă a politicilor, legislației și instrumentelor existente ale UE. Legislația UE ar trebui să fie concepută astfel încât să atingă obiectivele la costuri minime, fără a impune sarcini legislative inutile.
2. *O finanțare mai bună*
 - Va contribui la identificarea, susținerea, integrarea și îmbunătățirea surselor tradiționale, inovatoare și ușor de utilizat pentru zonele urbane, la nivel instituțional relevant, inclusiv din fondurile europene structurale și de investiții (FESI) (în concordanță cu structurile juridice și instituționale deja existente) în vederea implementării eficiente a intervențiilor în zonele urbane.
3. *O cunoaștere mai bună*
 - Va contribui la îmbunătățirea bazei de cunoștințe privind problemele urbane și la schimbul de bune practici și cunoștințe. Datele de încredere sunt importante pentru portretizarea diversității structurilor și sarcinilor autorităților urbane, pentru elaborarea de politici urbane bazate pe dovezi, precum și pentru furnizarea de soluții adaptate la provocările majore.

Inițiativa Urbană Europeană

Inițiativa Urbană Europeană își propune să consolideze abordările integrate și participative la dezvoltarea urbană durabilă și să ofere o legătură mai puternică cu politicile relevante ale UE și, în special, cu investițiile în politica de coeziune, prin următoarele trei linii de acțiune⁵:

- sprijin pentru consolidarea capacităților orașelor în conceperea politicilor și practicilor urbane durabile într-un mod integrat și participativ și îmbunătățirea proiectării și implementării strategiilor și planurilor de acțiune urbane durabile în orașe;
- sprijin pentru acțiunile inovatoare prin dezvoltarea de soluții inovatoare transferabile și scalabile la provocările urbane;

4 <https://ec.europa.eu/futurium/en/urban-agenda-eu/what-urban-agenda-eu>

5 (https://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2019/03/20-03-2019-european-urban-initiative-post-2020-the-commission-proposal,
https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/brochures/2019/explanatory-memo-european-urban-initiative-post-2020-article-104-5-cpr-proposal-and-article-10-erdf-cf-proposal)

- sprijin pentru cunoaștere, elaborarea de politici și comunicare.

Programul de cooperare URBACT IV (2021-2027)

URBACT este un program dedicat cooperării urbane interregionale, urmărind să consolideze eficiența Politicii de coeziune și astfel, promovarea schimbului de experiență, creșterea capacității și identificarea, transferul și valorificarea practicilor urbane durabile și integrate⁶.

Viitorul program urmărește sprijinirea acțiunilor și completarea inițiativelor suplimentare prevăzute în propunerea de Regulament pentru Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și alte elemente, care sunt relevante pentru contextul urban european, în special Inițiativa Urbană Europeană, Agenda Urbană pentru UE, Acordul Verde al UE și revizuirea Cartei de la Leipzig.

Agenda teritorială a Uniunii Europene 2030

Propunerea pentru Agenda Teritorială 2030 este un document strategic la nivel european care oferă un cadru de acțiune către coeziunea teritorială, aducând în același timp plus valoare printr-o abordare orientată spre implementare și creștere a vizibilității. Agenda teritorială propune șase priorități pentru dezvoltarea teritoriului european, și anume:

- Europa echilibrată – dezvoltare teritorială mai echilibrată, utilizând diversitatea Europei
- Regiuni funcționale – dezvoltare locală și regională și mai puține inegalități între teritorii
- Integritate și dincolo de frontiere – trăind și muncind peste granițele naționale
- Mediu sănătos – medii ecologice de viață mai bune și orașe și regiuni neutre din punct de vedere climatic
- Economie circulară – economii locale puternice și durabile într-o lume globalizată
- Conexiuni durabile – conectivitate digitală și fizică durabilă a teritoriilor

Politica de coeziune a UE 2021-2027

Versiunea modernizată a Politicii de coeziune a Uniunii Europene, principala politică de investiții la nivel european, acoperă domenii precum dezvoltarea urbană, mobilitatea, mediul și dezvoltarea rurală. Versiunea pentru perioada programatică 2021-2027 are la bază următoarele cinci priorități investiționale⁷:

- **O Europă mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;
- **O Europă mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
- **O Europă conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale;
- **O Europă mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
- **O Europă mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

De asemenea, Politica de Coeziune are în vedere o abordare mai personalizată a dezvoltării regionale, prin simplificarea pachetului de reguli, un cadru bugetar mai flexibil, eliminarea obstacolelor transfrontaliere și sprijinirea proiectelor interregionale pentru inovare, precum și norme consolidate pentru cele mai performante investiții la nivel de UE.

⁶ (<https://urbact.eu/files/orientations-urbact-post-2020>)

⁷ https://ec.europa.eu/regional_policy/ro/2021_2027/

Tabel 1. Documente strategice sectoriale aplicabile la nivel european

Sectorul	Denumirea documentului strategic
Dezvoltare urbană și teritorială	Inițiativa Urbană Europeană (2021-2027) Programul URBACT (2021-2027) Declarația de la București – Către un cadru comun pentru dezvoltare urbană în Uniunea Europeană (2019) Noua Agendă Urbană (2016) Principalele propuneri ale Comisiei Europene pentru perioada 2021-2027 în domeniul dezvoltării teritoriale și urbane
Dezvoltare sustenabilă	Agenda 2030 pentru dezvoltare sustenabilă
Schimbări climatice	Politica UE în domeniul schimbărilor climatice Programul pentru mediu și politici climatice LIFE (2021-2027)
Protecția mediului	Pactul ecologic european (European Green Deal)
Dezvoltare economică	Politica UE în domeniul IMM-urilor Programul InvestEU (2021-2027) Programul privind piața unică Investiții într-o industrie inteligentă, inovatoare și durabilă. O strategie reînnoită privind politica industrială a UE
Cultură	O nouă agendă europeană pentru cultură Programul Europa Creativă (2021-2027)
Turism	Politica UE în domeniul turismului
Cercetare-inovare	O agendă europeană reînnoită pentru cercetare și inovare – șansa Europei de a-și modela viitorul – COM (2018) 306 final din 15.05.2018 Program-cadru pentru cercetare și inovare Orizont Europa (2021- 2027)
Incluziune socială	Pilonul european al Drepturilor sociale
Educație, tineret, sport	Erasmus, programul de acțiune al Uniunii în domeniul educației, formării, tineretului și sportului (2021-2027)
Guvernanță	Bună guvernanță pentru politica de coeziune. Consolidarea capacității administrative
Energie	Politica UE în domeniul energiei până în 2030 Politica UE în domeniul energiei până în 2050 Rețeaua transeuropeană pentru energie (TEN-E)
Digitalizare	Programul Europa Digitală pentru perioada 2021-2027
Transport	Mecanismul pentru Interconectarea Europei (2021-2027) CARTE ALBĂ Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor EUROPA ÎN MIȘCARE. Mobilitate durabilă pentru Europa: sigură, conectată și curată (2018) Document de lucru: Cadru UE pentru 2021-2030 privind politica de siguranță rutieră – Următorii pași spre "Viziune Zero"
Agricultură și dezvoltare rurală	Politica agricolă și de dezvoltare rurală pentru perioada 2021-2027
Cooperare teritorială	Obiectivul de cooperare teritorială europeană (Interreg) pentru perioada 2021-2027 Programul Transnațional Dunărea 2021-2027 – în lucru (document de poziție)

Sursa: Politica Urbană a României

1.3. STRATEGII RELEVANTE LA NIVEL NAȚIONAL, REGIONAL ȘI LOCAL

Strategii relevante la nivel național

Politica Urbană a României

Politica Urbană reprezintă viziunea de dezvoltare urbană durabilă, incluzivă și rezilientă a României. Ea va stabili o agendă comună a autorităților publice de la nivel central și local pentru îmbunătățirea cadrului de dezvoltare urbană, prin furnizarea unui set de măsuri coerente și prin coordonarea și corelarea domeniilor sectoriale și a diferiților actori.

Politica Urbană vizează următoarele direcții pe care autoritățile naționale le vor aborda, și anume: a) dezvoltare urbană verde și rezilientă; b) competitivă și productivă; c) justă și incluzivă; d) orașe bine guvernate⁸.

De asemenea, cinci „obiective prioritare” au apărut drept cele mai importante pentru realizarea efectivă a obiectivelor de mai sus. Acestea au fost selectate luând în considerare aspecte precum efecte multiplicatoare, capacitatea de a genera co-beneficii și contribuția simultană la mai multe dintre cele patru obiective. Aceste cinci obiective prioritare sunt următoarele:

- Obiectivul prioritar 1: Dezvoltarea teritorială durabilă
- Obiectivul prioritar 2: Crearea de orașe inteligente locuibile și climatice prin îmbunătățirea infrastructurii verzi și albastre pentru atenuare și adaptare la pericolele urbane
- Obiectivul prioritar 3: Îmbunătățirea activității economice prin furnizarea de medii de viață de calitate, îmbunătățirea oportunităților de muncă și a locațiilor de afaceri bine deservite
- Obiectivul prioritar 4: Îmbunătățirea condițiilor de viață, în special prin extinderea accesului la locuințe și servicii publice
- Obiectivul prioritar 5: Îmbunătățirea capacității publice și a cooperării între jurisdicții și sectoare

În acest sens, a fost identificată o paletă largă de obiective și măsuri asociate la nivel național, pentru a putea fi adaptate și utilizate de toate autoritățile locale pe măsură ce își vor actualiza strategiile integrate de dezvoltare urbană.

Planul de Amenajare a Teritoriului Național

Strategia se coordonează la nivel de obiective și politici sectoriale cu Planul de Amenajare a Teritoriului Național - secțiunile: (I) Rețele de transport, (II) Apă, (III) Zone protejate, (IV) Rețeaua de localități (2014), (V) Zone de risc natural, (VI) Zone turistice.

PATN reprezintă o bază de amenajare pentru programele sectoriale strategice, determinând scopul și prioritățile pentru dezvoltarea teritorială a țării în relație cu politicile UE. Deși acesta nu este încă în formă finală, autoritățile locale au responsabilitatea de a asigura pentru comunitățile lor o dezvoltare în armonie cu principiile și liniile directoare ale PATN, pe măsură ce secțiunile sunt elaborate.

Strategia de Dezvoltare Teritorială a României. România policentrică 2035. Coeziune și competitivitate teritorială, dezvoltare și egalitate de șanse pentru oameni

Prin SDTR este stabilit cadrul strategic de fundamentare a dezvoltării teritoriale a României pe termen lung, necesar pentru sprijinirea și ghidarea procesului de dezvoltare teritorială la nivel național, cu scopul valorificării oportunităților și a nivelului de dezvoltare ale fiecărui teritoriu. Scenariul România Policentrică urmărește, în perspectiva anului 2035, dezvoltarea teritoriului național la nivelul unor nuclee de concentrare a resurselor umane, materiale, tehnologice și de capitaluri (orașe mari/medii)

⁸ Sursa: Politica Urbană a României

și conectarea eficientă a acestor zone de dezvoltare cu teritoriile europene. În cadrul Strategiei au fost identificate 5 obiective generale și mai multe obiective specifice aferente:

- Asigurarea unei integrări funcționale a teritoriului național în spațiul european prin sprijinirea interconectării eficiente a rețelelor energetice, de transporturi și broadband
- Creșterea calității vieții prin dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitară și a serviciilor publice în vederea asigurării unor spații urbane și rurale de calitate, atractive și incluzive
- Dezvoltarea unei rețele de localități competitive și coezive prin sprijinirea specializării teritoriale și formarea zonelor funcționale urbane
- Protejarea patrimoniului natural și construit și valorificarea elementelor de identitate teritorială
- Creșterea capacității instituționale de gestionare a proceselor de dezvoltare teritorială

Strategii sectoriale naționale

Tabel 2. Documente strategice sectoriale aplicabile la nivel național

Sectorul	Denumirea documentului strategic
Dezvoltare metropolitană, urbană și locală	Orașe Magnet – Migrație și navetism în România Orașe Competitive - Remodelarea economiei geografice a României Programul Național de Dezvoltare Locală I și II Criterii de prioritizare îmbunătățite pentru proiectele PNDL
Dezvoltare sustenabilă	Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României – orizonturi 2013-2020-2030 Strategia Națională de Renovare pe Termen Lung
Schimbări climatice	Strategia Națională privind Schimbările Climatice 2013-2020 (2023)
Protecția mediului	Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor 2014-2020 (2023) și Planul Național privind Managementul Deșeurilor
Dezvoltare economică	Strategia Națională pentru Competitivitate 2014-2020 (2023) Strategia națională pentru export a României pentru perioada 2014-2020 (2023)
Cultură	Strategia sectorială în domeniul culturii și patrimoniului național pentru perioada 2016-2022
Turism	Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007-2026 Strategia Națională de Dezvoltare a Ecoturismului în România
Cercetare-inovare	Strategia Națională pentru Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020 (2023)
Incluziune socială și sănătate	Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015-2020 (2023) Strategia pentru Sănătate 2014-2020 (2023) Strategia națională pentru promovarea îmbătrânirii active și protecția persoanelor vârstnice 2015-2020 (2023) Strategia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă 2014-2020 (2023) Strategia Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020 (2023) Strategia națională pentru protecția și promovarea drepturilor copilului 2014-2020 (2023) Strategia națională "O societate fără bariere pentru persoanele cu dizabilități" 2015-2020 (2023)
Educație, tineret, sport	Strategia educației și formării profesionale din România pentru perioada 2016-2020 (2023) Strategia Națională pentru Învățarea pe tot Parcursul Vieții Strategia națională pentru învățământ terțiar 2015-2020 (2023) Strategia privind modernizarea infrastructurii educaționale 2017-2023

Sectorul	Denumirea documentului strategic
	Strategia pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii
Guvernanță	Strategia pentru consolidarea administrației publice 2014-2020 (2023) Strategia privind mai buna reglementare 2014-2020 (2023)
Energie	Strategia Energetică a României 2016-2030, cu perspectiva anului 2050
Digitalizare	Strategia Națională privind Agenda Digitală pentru România (2023) Planul Național de Dezvoltare a Infrastructurii – NGN (Next Generation Network)
Transport	Master Plan General de Transport al României Strategia de transport intermodal în România 2020 (2023)
Agricultură și dezvoltare rurală	Strategia pentru Dezvoltarea Sectorului Agro-Alimentar pe termen mediu și lung (orizontul 2020-2030) Planul Strategic Național Multianual privind Acvacultură
Cooperare teritorială	-

Sursa: Politica Urbană a României

Propunerile de arhitectură pentru Programele Operaționale 2021-2027

Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ)

Programul Operațional Tranziție Justă își propune să asigure trecerea către o economie neutră din punct de vedere climatic, într-un mod echitabil – care să mențină sau să crească numărul locurilor de muncă din aceste sectoare, bazându-se pe obiective care vizează sprijinirea diversificării economice a celor mai afectate teritorii, măsuri de recalificare și incluziune a muncitorilor și a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)

Viziunea Programului Operațional Dezvoltare Durabilă este în concordanță cu obiectivul Uniunii Europene de conservare și îmbunătățire a calității mediului, bazându-se pe obiective care vizează asigurarea coeziunii sociale, economice și teritoriale prin sprijinirea unei economii cu emisii scăzute de gaze cu efect de seră și prin asigurarea utilizării eficiente a resurselor naturale.

Prin PODD se urmărește finanțarea nevoilor de dezvoltare naționale din următoarele sectoare: adaptarea la schimbările climatice prin creșterea eficienței energetice și dezvoltarea sistemelor inteligente de energie, a soluțiilor de stocare a sistemului energetic; infrastructura de apă și apă uzată; economia circulară; conservarea biodiversității; calitatea aerului; decontaminarea siturilor poluate și managementul riscurilor.

Programul Operațional Transport (POT)

Viziunea Programului Operațional Transport pentru anul 2030 este de a moderniza și extinde infrastructura de transport de pe teritoriul României, în vederea îmbunătățirii conectivității cu restul țărilor din Uniunea Europeană concomitent cu regiunile de dezvoltare ale țării.

Obiectivul general îl reprezintă recuperarea decalajelor de dezvoltare din domeniul infrastructurii de transport, concomitent cu aderarea la politicile europene de transport evidențiate prin Politica TEN-T, Strategia Europa 2020, pachetul „Europa în mișcare” și Master Planul General de Transport al României.

Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)

Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare propune măsuri în domeniile cercetării, dezvoltării și inovării/specializării inteligente și în domeniul digitalizării, finanțate

fie prin granturi, fie prin instrumente financiare cu respectarea regulilor de ajutor de stat, după caz, pentru a răspunde provocărilor identificate la nivel național.

Programul Operațional Sănătate (POS)

Programul Operațional Sănătate 2021-2027 este un document strategic de programare care acoperă o serie amplă de domenii, precum: medical, social, energie, CDI și TIC, obiectivul acestuia fiind de a contribui la strategiile elaborate în domeniile de resort, considerând astfel obiectivele și prioritățile specifice tematiche selectate în funcție de nevoile naționale, regionale, județene și locale.

Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)

Programul Operațional Educație și Ocupare prezintă o viziune integrată privind accesul la învățământ și accesul pe piața muncii, propunându-și să modernizeze instituțiile și serviciile oferite pieței muncii, să promoveze participarea echilibrată, după gen, pe piața muncii, să asigure echilibrul dintre viața profesională și cea personală, dar și să ducă la o mai bună adaptare a lucrătorilor la schimbările rapide de pe piața muncii.

Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)

Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială are o importantă componentă socială, cu mai multe obiective, precum: creșterea accesului la servicii sociale pentru populația vulnerabilă, creșterea calității serviciilor sociale, reducerea gradului de excluziune socială pentru grupurile vulnerabile, creșterea capacității sistemului național de asistență socială de a răspunde la nevoile populației vulnerabile, creșterea capacității autorităților locale de a identifica și evalua nevoile sociale ale comunității într-un mod participativ.

De asemenea, POIDS se adresează unei categorii extinse de grupuri vulnerabile: persoane din mediul rural, familii monoparentale, persoane fără locuință, familii cu o situație materială precară, emigranți, persoane cu dizabilități, vârstnici, victime ale violenței domestice, etc.

Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT)

Programul Operațional Asistență Tehnică are drept scop continuarea abordării din perioada 2014-2020, respectiv finanțarea din POAT a măsurilor orizontale și a asistenței tehnice pentru programele operaționale gestionate de MFE care nu vor avea axă proprie de asistență tehnică, respectiv POCIDIF, POS, POIDS și POAT. Acest mecanism permite implementarea eficace a asistenței tehnice, în sensul în care elimină riscul de duplicare a funcțiilor de evaluare, monitorizare, verificare cereri de rambursare și achiziții pentru proiectele de asistență tehnică implementate.

Strategii relevante la nivel regional

Programul Operațional Regional Nord-Est 2021-2027

Strategia 9 POR Nord-Est reflectă orientările politicii de coeziune a Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027 și a fost elaborată luând în considerare nevoile și provocările existente la nivelul regiunii, precum și concluziile Raportului de țară din 2019 pentru România.

Strategia prezintă 7 axe prioritare, anume:

- Axa prioritară 1 - O regiune competitivă, mai inovativă
- Axa prioritară 2 - O regiune mai digitalizată
- Axa prioritară 3 - O regiune durabilă, prietenoasă cu mediul
- Axa prioritară 4 - O regiune accesibilă

9 Documentul poate fi consultat aici:

<https://www.inforegionordest.ro/documente/noutati/20/POR%20NE%2029.09.2020.pdf>

- Axa prioritară 5 - O regiune educată
- Axa prioritară 6 - O regiune mai atractivă
- Axa prioritară 7 - Asistență tehnică

Planul de Dezvoltare Regionala Nord Est 2021-2027

Planul de Dezvoltare Regională (PDR) al regiunii Nord Est 2021-2027, aflat în consultare publică, reprezintă instrumentul de planificare strategică prin care regiunea își va promova interesele în domeniul economic și social¹⁰.

PDR reprezintă atât o reflectare a nevoilor de dezvoltare a regiunii, în vederea reducerii cât mai rapide a decalajelor existente față de regiunile mai dezvoltate din UE, cât și un instrument de prioritară a investițiilor în regiune. Planul vizează să stabilească tipurile de investiții ce urmează să fie finanțate din viitoarele Programe Operaționale în concordanță cu prioritățile regiunii și obiectivele specifice.

Planul Regional de Acțiune pentru Turism (PRAT) Nord-Est 2017-2023

Planul de Acțiune pentru Turism¹¹ este un document strategic ce creează premisele dezvoltării durabile a sectorului turistic la nivelul regiunii Nord-Est, prin valorificarea patrimoniului natural și antropoc, creșterea competitivității și atractivității turistice, și nu în ultimul rând, creșterea calității produselor și serviciilor turistice.

Documentul strategic necesar dezvoltării turismului în regiune prevede 5 direcții strategice de acțiune, după cum urmează:

- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice
- Dezvoltarea produselor turistice
- Promovarea turistică
- Dezvoltarea resurselor umane în sectorul turistic
- Susținerea dezvoltării turismului durabil

Strategia pentru Cercetare și Inovare Regională prin Specializare Inteligentă RIS3 NORD-EST

Strategia de Specializare Inteligentă (RIS3) a regiunii Nord-Est, actualizată în luna august 2020, are rolul de coordonare a politicilor în domeniul cercetării-dezvoltării și inovării în regiune pentru perioada 2021-2027¹².

Elaborarea Strategiei Regionale de Specializare Inteligentă reprezintă o precondiție pentru accesarea finanțării europene disponibile în cadrul Obiectivului de politică 1 „O Europă mai inteligentă” aferent noii Politici de Coeziune a UE și se bazează pe parteneriatul regional între ADR Nord-Est și toți actorii cheie regionali.

¹⁰ Documentul poate fi consultat aici: <https://www.adrnordest.ro/user/file/pdr/2020/PDR%20NE%202021-2027%20dec.%202020.pdf>

¹¹ Documentul poate fi consultat aici: https://adrnordest.ro/user/file/regional_prat/PRAT%20Nord-Est%202017%202023.pdf

¹² Documentul poate fi consultat aici:

<https://adrnordest.ro/user/file/news/20/Strategia%20pentru%20Cercetare%20si%20Inovare%20Regionala%20prin%20Specializare%20Inteligenta%20RIS3%20Nord-Est%20%28document%20in%20consultare%29.pdf>

Contextul la nivelul județului Suceava

Planul de amenajare a teritoriului județean Suceava

Planul de amenajare a teritoriului județean Suceava, aflat în curs de actualizare¹³, va avea efecte asupra teritoriului administrativ al județului și reprezintă expresia spațială a programului de dezvoltare socio-economică. Planul de amenajare a teritoriului este instrumentul principal pentru planificarea și monitorizarea dezvoltării economice, a îmbunătățirii cadrului de viață al populației prin intervenția în principalele domenii relevante în plan teritorial.

Strategia de Dezvoltare Economică și Socială a Județului Suceava pentru perioada 2011-2020

Strategia de Dezvoltare Economică și Socială a Județului Suceava pentru perioada 2011-2020¹⁴ fost elaborată la inițiativa Consiliului Județean Suceava, cu scopul de a deveni principalul instrument de planificare strategică și de orientare a investițiilor pentru instituție, pentru administrațiile publice locale, dar și pentru alte categorii interesați, precum cei din mediul privat, universitar sau non-guvernamental.

Strategia Județeană de Reducere a Emisiilor CO₂ pentru Județul Suceava pentru perioada 2017-2023

Strategia Județeană de Reducere a Emisiilor CO₂ pentru Județul Suceava¹⁵ are în prim plan viziunea de a crește calitatea vieții locuitorilor prin dezvoltarea durabilă a județului, realizată prin reducerea efectelor schimbărilor climatice în mod direct și indirect, cu impact asupra scăderii emisiilor de gaze cu efect de seră.

Strategii relevante la nivel local

Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Suceava

Versiunea precedentă a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Suceava, realizată pentru perioada 2016-2023, își propunea „dezvoltarea capacității Municipiului Suceava de a asigura servicii și implementa programe în vederea dezvoltării durabile a localității și a creșterii nivelului de trai al populației”¹⁶.

Împreună cu viziunea stabilită, Strategia își propunea un set de 6 obiective strategice, după cum urmează:

- Reducerea emisiilor de carbon în vederea atingerii obiectivelor Strategiei Europa 2020
- Dezvoltarea colaborării între Municipiul Suceava și mediul de afaceri pentru asigurarea facilităților necesare în vederea creșterii economice locale
- Dezvoltarea potențialului turistic al Municipiului Suceava în vederea atingerii statutului de „centru regional al turismului”
- Creșterea incluziunii sociale și a grupurilor vulnerabile prin îmbunătățirea calității și accesibilității serviciilor sociale, educaționale și de sănătate
- Dezvoltarea durabilă a Municipiului Suceava în vederea asigurării creșterii nivelului de trai

¹³ Documentul poate fi consultat aici:

http://www.cjsuceava.ro/2020/amenajare_teritoriu_urbanism/etapa2/etapa2.pdf

¹⁴ Documentul poate fi consultat aici: <http://www.cjsuceava.ro/documente-nou/strategie/Strategie%20interior.pdf>

¹⁵ Documentul poate fi consultat aici: http://www.cjsuceava.ro/2017/strategie/strategia_judeteana_CO2.pdf

¹⁶ Sursa: Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Suceava

- Creșterea calității vieții în vederea reducerii fenomenelor demografice estimate la nivel statistic

Documentul reprezintă punctul de plecare pentru prezenta Strategie Integrată de Dezvoltare Urbană, care continuă sinergia de proiecte și obiective propuse anterior, completându-le cu viziunea strategică adaptată la realitățile globale pentru perioada 2021-2030.

1.4. PROCESUL DE CONSULTARE ȘI IMPLICARE A FACTORILOR INTERESAȚI

Formularea strategiei integrate de dezvoltare urbană este rezultatul unui proces participativ, care implică factorii de decizie, oamenii de afaceri, asociațiile și organizațiile non-guvernamentale, cetățenii, în vederea stabilirii unor direcții prioritare pentru dezvoltarea orașului în orizontul de timp 2021-2030.

Creșterea transparenței și implicarea cetățenilor în luarea deciziilor publice este elementul de bază al unei bune guvernări, angajament asumat de către România prin semnarea Pactului pentru o guvernare deschisă și o serie de documente legislative. Dincolo de obligativitatea informării cetățenilor cu privire la deciziile administrative, este necesară dezvoltarea unei culturi a dialogului și consultării cetățenilor, al căror rezultat să fie integrat în deciziile care privesc dezvoltarea comunității.

De asemenea, participarea activă a cetățenilor la implementarea și monitorizarea direcțiilor de dezvoltare și obiectivelor prioritare pentru orașul lor este esențială pentru stabilirea unei relații de colaborare eficientă între administrație și cetățeni. Cu cât cetățenii sunt mai implicați în viața orașului lor, cu atât orașul devine mai atractiv, competitiv și dezvoltat.

Asociația Internațională pentru Participarea Publică (IAPP) descrie trei niveluri de participare activă:

- **Implicarea publicului în elaborarea politicilor publice**, un proces gestionat de autorități pentru a se asigura că opiniile diferitelor părți interesate sunt considerate, armonizate și integrate în produsul final.
- **Parteneriatele public-private**, prin care instituția publică se angajează în colaborare și parteneriat cu diferiți actori din comunitate, în fiecare etapă a dezvoltării politicilor publice, de la identificarea și selectarea alternativelor, până la implementarea, monitorizarea și evaluarea acestora.
- **Delegarea responsabilităților legate de implementarea politicilor publice, unor grupuri interesate din comunitate**, care primesc puterea, precum și responsabilitatea de a atinge obiectivele asupra cărora a fost convenit, contribuind la crearea unei comunități puternice.

O comunitate implicată se construiește pe încredere. La nivel național, implicarea cetățenilor în deciziile administrative și gradul de informare cu privire la documentele strategice locale sunt reduse, fiind necesare măsuri pentru o mai bună comunicare și deschidere din partea administrațiilor locale. Simpla încurajare a implicării active nu este o strategie eficientă pe termen lung, dacă nu este urmată de demonstrare a analizării și integrării propunerilor.

La nivel național, implicarea cetățenilor în deciziile administrative și gradul de informare cu privire la documentele strategice locale sunt reduse, fiind recomandate măsuri pentru o mai bună comunicare și deschidere din partea administrațiilor locale. Simpla încurajare a implicării active nu este o strategie eficientă pe termen lung, dacă nu este urmată de o demonstrare a analizării și integrării propunerilor.

Un aspect încurajator este că dacă la nivel național, 3% din persoanele intervievate la nivel național au declarat că au fost implicate/ consultate în elaborarea PUG și SDL, în Suceava procentul este de 6%, fiind printre cele șapte centre urbane care înregistrează ponderi ale implicării cetățenești peste media națională, alături de orașele Sinaia (8%), Iași (7%), Brașov (6%), Craiova (5%) Oradea (6%) și Tg. Jiu (4%). În ceea ce privește gradul de informare al cetățenilor cu privire la prevederile Planului urbanistic general și al Strategiei de dezvoltare urbană, 85% dintre respondenții din Suceava nu cunosc aceste prevederi (față de 86.6% la nivel național).

Astfel, în cadrul elaborării Strategiei integrate de dezvoltare urbană pentru 2021-2030 a fost acordată o importanță ridicată creșterii nivelului de implicare și informare al cetățenilor. În acest scop, au fost aplicate o serie de instrumente participative, descrise în continuare, precum și un plan de comunicare (Secțiunea 6.4.) care să asigure o bună informare și un nivel înalt și constant de implicare a cetățenilor în implementarea și monitorizarea strategiei.

Astfel, procesul de consultare în cadrul procesului de elaborare a Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a Municipiului Suceava (2021-2030) a fost realizat prin următoarele instrumente:

(1) Cercetare sociologică

Instrumentele de cercetare au inclus Barometrul Urban privind Calitatea Vieții realizat de către Banca Mondială în perioada 1 iulie -15 august 2020, care a utilizat ancheta bazată pe chestionar ca metodă exclusivă de colectare a datelor (telefonice și față în față). Au fost avute în vedere și rezultatele unui sondaj trimis prin e-mail către cele 319 de administrații locale din România, cu 259 de răspunsuri (inclusiv municipiul Suceava), în perioada februarie-martie 2020.

(2) Colectare de provocări și soluții (platforma Citadini.ro, Facebook)

Ațiunile de implicare a părților interesate pentru elaborarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană au inclus și colectarea de provocări și soluții urbane din partea locuitorilor Sucevei prin două platforme online dedicate Politicii Urbane a României (site-ul web citadini.ro și pagina de Facebook - Politica Urbană a României).

(3) Consultările tematice au fost realizate cu actori ai societății civile, având ca scop validarea ipotezelor analizei-diagnostic, precum și identificarea problemelor și provocărilor la nivel sectorial și propunerea unor soluții sau idei de proiecte.

(4) Bugetare participativă

Cercetarea sociologică

Barometrul Urban privind Calitatea Vieții (2020)

Barometrul Urban privind Calitatea Vieții (Urban Flash) realizat de către Banca Mondială în perioada 1 iulie - 15 august 2020 a oferit informații valoroase privind percepția locuitorilor asupra situației existente la nivelul municipiului Suceava, precum și asupra direcțiilor strategice de dezvoltare. Alături de Suceava, eșantionul a inclus alte 40 de localități urbane, ceea ce a permis o analiză comparativă a rezultatelor cu alte localități urbane similare ca dimensiune și rang. Principalele teme acoperite în sondaj au fost: satisfacția față de viața urbană, percepția privind calitatea mediului și lupta împotriva schimbărilor climatice, percepția cetățenilor despre orașul lor, percepția privind situația personală, probleme și priorități de dezvoltare.

Precizări metodologice:

- Sondajul este reprezentativ la nivel național pentru mediul urban, cu o marjă de eroare statistică de +/-1% pentru un interval de încredere de 99%. Colectarea datelor s-a realizat în sistem mixt: telefonic și față în față.
- Sondajul de opinie a avut un număr de 13.380 respondenți la nivel național, din tot atâtea gospodării; aceste gospodării totalizează 32.978 indivizi cu vârste de peste 15 ani. La nivelul unei gospodării a fost selectat un singur respondent.
- La nivelul fiecărei localități au fost selectați, în funcție de categoria de dimensiune a localității, între 250 și 500 de respondenți. La nivelul municipiului Suceava au fost selectați 400 de respondenți.
- Selecția respondenților s-a realizat pe baza cotelor determinate de ponderea populației pe categorii de vârstă și gen, în conformitate cu prognozele demografice calculate de Institutul Național de Statistică pentru 1 ianuarie 2020.

Rezultatele cercetării sociologice au contribuit la identificarea nevoilor specifice sectoriale și sunt prezentate pe larg în secțiunea Analiza situației actuale. Principalele trei probleme cu care, în opinia

cetățenilor, municipiul Suceava se confruntă sunt: Serviciile de sănătate, Infrastructura rutieră și Locurile de muncă.

Figura 3. Care sunt principalele trei probleme cu care credeți că se confruntă orașul dvs.?

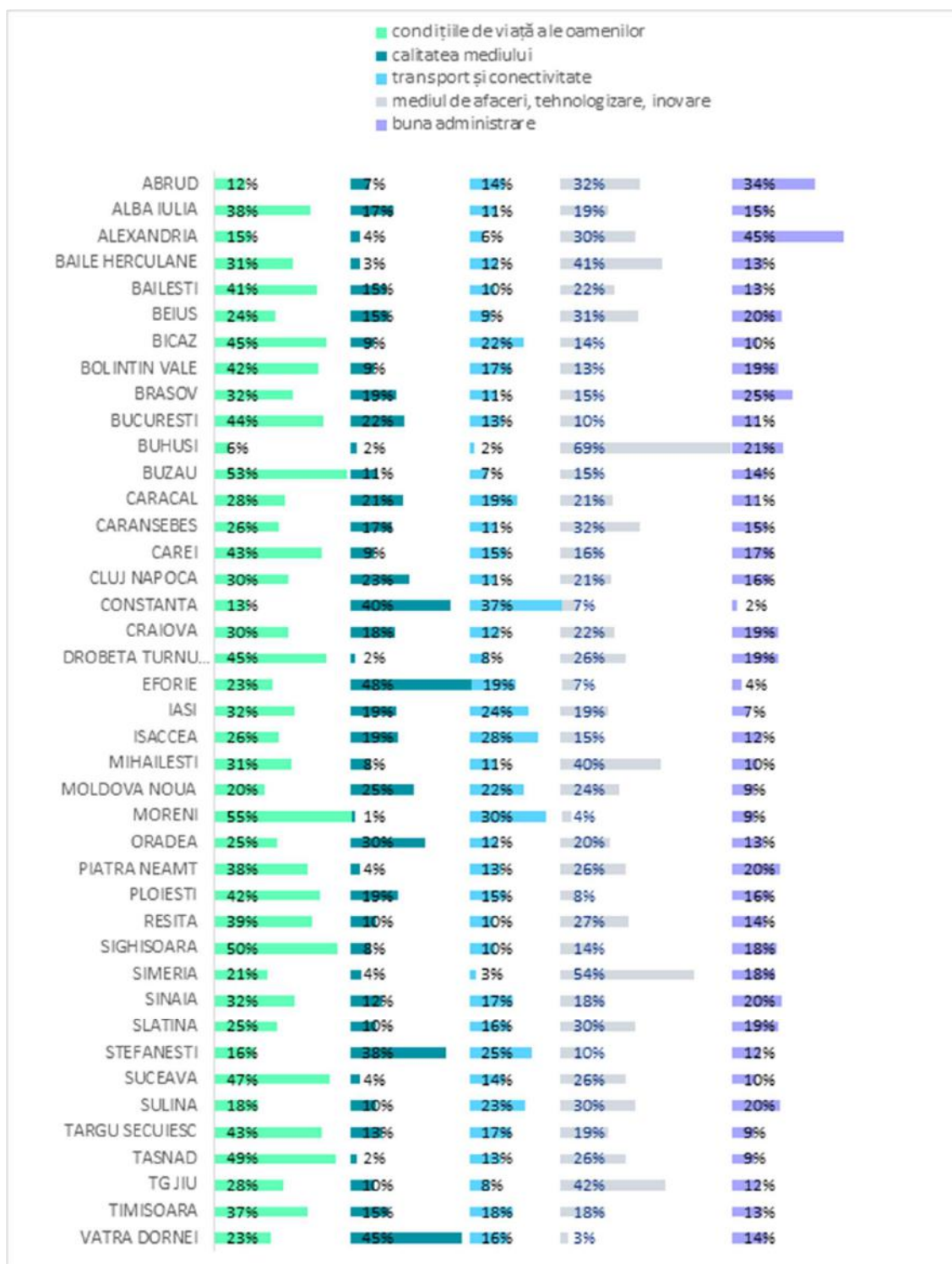

Sursa: Barometrul Urban, 2020

Respondenții au fost invitați să prioritizeze, pentru următorii 10 ani, următoarele cinci aspecte: condițiile de viață ale oamenilor, calitatea mediului, transport și conectivitate, mediul de afaceri, tehnologizare, inovare și buna administrare. La nivelul Sucevei, ierarhia acestora se prezintă astfel:

1. Condițiile de viață ale oamenilor - 47%
2. Mediul de afaceri, tehnologizare, inovare - 26%
3. Transport și conectivitate - 14%
4. Buna administrare - 10%
5. Calitatea mediului - 4%

Figura 4. Care dintre următoarele cinci aspecte credeți ca este cea mai importantă în următorii 10 ani?

Sursa: Barometrul Urban, 2020

Colectarea de provocări și soluții urbane (Citadini.ro, Facebook)

Consultări online

Obiectiv

Echipa a organizat o serie de consultări online cu actori locali, cu scopul de a implica părțile interesate în procesul elaborării SIDU Suceava 2021-2030, prin identificarea provocărilor și nevoilor existente la nivel local, soluții posibile la acestea, precum și modele de bune practici care ar putea fi replicate la nivelul municipiului.

Metodologie

Maparea părților interesate a reprezentat primul pas în procesul de colaborare cu societatea civilă, sectorul privat, experții locali și mediul academic, urmat de contactarea acestora, prin intermediul emailului sau la telefon, cu scopul de a lansa invitația de a participa la consultările dedicate procesului de dezvoltare a strategiei, asigurând astfel implicarea acestora pe durata întregului proces.

Având în vedere criza actuală de sănătate, generată de virusul COVID-19, și restricțiile aferente, consultările online au fost un substitut necesar celor tradiționale și au fost gândite pe mai multe niveluri, în funcție de etapele procesului de elaborare a strategiei integrate de dezvoltare urbană. Astfel, consultările au fost atât dedicate discuțiilor tehnice și generale cu privire la direcțiile strategiei, cât și organizate pe teme dezbătute în cadrul documentului.

Întâlnirile s-au desfășurat într-un format care a pus pe primul loc generarea de idei din partea participanților și a avut ca obiectiv secundar construirea unui dialog benefic și consolidarea parteneriatelor între părțile interesate.

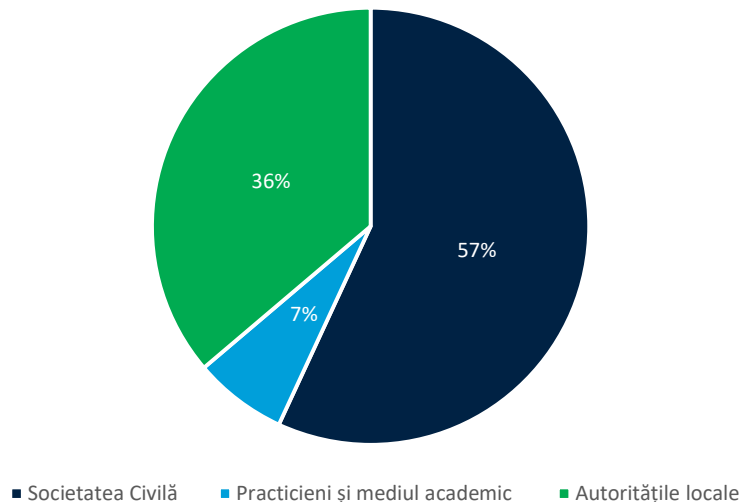
Profilul participanților

În perioada octombrie 2020 - 2021, întâlnirile cu actorii locali au avut loc online, cu un total de 7 consultări.

Consultările au constat în 7 sesiuni online, care au reunit peste 150 părți interesate din municipiul Suceava (autoritățile locale, societatea civilă, experții locali și mediul academic).

Procentul fiecărui grup țintă consultat este prezentat în graficul de mai jos

Figura 5. Tipul de părți interesate consultate

Tablelul de mai jos prezintă o listă a consultărilor efectuate, împreună cu numărul total de participanți la fiecare consultare.

Tabel 3. Tabel consultări cu societatea civilă și administrația publică locală

Data	Etapă	Denumire întâlnire	Număr participanți	Teme abordate
08.12.20	Analiză diagnostic	Discuție SIDU Suceava 2021-2030 - Administrația locală	17	Discuție tehnică
09.12.20	Analiză diagnostic	Discuție SIDU Suceava 2021-2030 – ONG	38	Mobilitatea urbană, spațiile verzi, dezvoltarea urbană sustenabilă, comunicarea cu societatea civilă, facilități pentru persoane cu dizabilități, reconversia clădirilor de patrimoniu/ valoare arhitecturală, cabinetele de familie, centre de permanență, susținerea mediului de afaceri, digitalizarea serviciilor publice.
12.01.21	Analiză diagnostic	Discuție SIDU Suceava 2021-2030 despre Transport și Mobilitate – ONG	22	Piste de biciclete, zone de agrement, pasaje pietonale, transportul în comun, trama stradală. Accesibilitatea transportului în comun pentru persoanele cu dizabilități, transport metropolitan, sistem de închiriere biciclete electrice.
13.01.21	Analiză diagnostic	Discuție SIDU Suceava 2021-2030 despre Suceava Incluzivă – ONG	20	Parteneriate între APL și societate civilă, reabilitarea unor spații publice pentru a fi destinate ONG-urilor, dezvoltarea unor centre pentru copii și tineri cu dizabilități și copii care locuiesc pe stradă, un hub dedicat start-up-urilor, reabilitarea și accesibilizarea policlinicilor, digitalizarea sistemului termic, digitalizarea serviciilor publice.
14.01.21	Analiză diagnostic	Discuție SIDU Suceava 2021-2030 despre oportunități și nevoi pentru Tineret – ONG	22	Centrul de Tineret Suceava și alte spații pentru desfășurarea activităților pentru tineret, bugetarea participativă și legea tinerilor, evenimentele și oportunitățile profesionale și personale pentru tinerii suceveni.
15.01.22	Analiză diagnostic	Discuție SIDU Suceava 2021-2030 despre turism – ONG	25	Transformarea municipiului într-un oraș de tranzit, dezvoltarea experiențelor din sat și în cadrul orașului, de realizat trasee și pentru turiștii cu bugete mici, accesibilitate, infrastructura și un plan urbanistic care să interzică construcțiile care periclitează zona turistică, de identificat proiecte culturale pentru a atrage turiștii, consultări cu societatea civilă pentru achiziționarea acestor produse de promovare a

Data	Etapă	Denumire întâlnire	Număr participanți	Teme abordate
				turismului, transparența decizională, amenajarea traseelor existente, trasee de cicloturism, transport metropolitan, îmbunătățirea accesibilității aeriene, zone verzi, proiect de rebranding, traseu pietonal care să facă legătura cu mai multe obiective turistice, amfiteatru în aer liber , zone de agrement în zona râului.
19.01.21	Analiză diagnostic	Discuție SIDU Suceava 2021-2030 despre regândirea spațiilor publice - OAR	20	Circulația, centrele publice, extinderea în zonele periurbane, patrimoniul industrial, integrarea râului, centrele de cartier, Uzina de apă (idei de revalorificare), conectarea zonelor prin intermediul unei rețele de deplasare nemotorizate, definirea zonei metropolitane, identificare unor trasee de transport comun, rute de biciclete, siguranță pietonilor, digitalizarea serviciilor publice.

Datele adunate sunt prezentate separat. Acestea pot fi găsite în secțiunea Anexe, Anexa 1, **Tabel 13. Propuneri primite în cadrul consultărilor online și întâlnirilor tematice.**

Rezultate

Consultările online cu părțile interesate au urmărit să stabilească cum sunt percepute provocările și soluțiile urbane de către societatea civilă, sectorul privat, experții locali și mediul academic din municipiul Suceava și au fost coordonate în jurul celor 4 piloni stabiliți în cadrul politicii urbane (Oraș verde și rezilient, Oraș competitiv și productiv, Oraș just și incluziv, Oraș bine guvernat). Concluziile consultărilor sunt expuse mai jos, în funcție de cei 4 piloni:

- **Oraș verde și rezilient.** Consultările online au evidențiat necesitatea îmbunătățirii mobilității urbane prin sprijinirea infrastructurii pietonale, a ciclismului și a sistemelor de transport public, dar și prin dezvoltarea infrastructurii transportului în comun la nivel de zonă urbană funcțională. Alte teme notabile au fost necesitatea de a proteja și extinde spațiile verzi, regenera spațiile publice și estompa dezvoltarea urbană necontrolată.
- **Oraș competitiv și productiv.** În cadrul consultărilor, principala soluție pentru ca Suceava să devină un oraș competitiv a reieșit a fi dezvoltarea economiei locale, prin susținerea antreprenorilor locali, dezvoltarea turismului și atragerea investitorilor. Astfel, migrația tinerilor ar fi descurajată, iar calitatea vieții ar fi îmbunătățită. Unul dintre mijloacele recomandate pentru îmbunătățirea serviciilor și infrastructurii publice a fost digitalizarea acestora. Totodată, alte nevoi au reieșit a fi crearea de oportunități pentru cultură și agrement, prin reabilitarea patrimoniului cultural, finanțarea vieții culturale a orașului și investiții în spațiul public, atât pentru creșterea calității vieții, cât și pentru atragerea turiștilor.
- **Oraș just și incluziv.** Părțile interesate au subliniat necesitatea extinderii accesului la serviciile sociale, în special în zonele marginalizate, dar și accesibilizarea serviciilor publice și a

infrastructurii sociale pentru persoanele cu dizabilități. O atenție specială ar trebui acordată infrastructurii de sănătate și de servicii sociale. În acest caz au fost enunțate nevoia de a construi diferite centre sociale de care să beneficieze grupurile vulnerabile, precum și necesitatea de a construi centre de permanență, de a dezvolta mai multe cabinete de familie și a reabilita policlinicile private. Alte două mențiuni notabile sunt necesitatea centrelor de tineret și susținerea ONG-urilor cu infrastructura necesară pentru a își desfășura activitatea.

- **Oraș bine guvernat.** Gestionarea urbană poate fi făcută mai eficientă prin creșterea cooperării la nivelul zonei urbane funcționale (ZUF), dar și prin dezvoltarea unui dialog între administrație și părțile interesate. Astfel, în timpul consultărilor, părțile interesate au propus ca soluții îmbunătățirea procesului de comunicare externă și au evidențiat necesitatea luării deciziilor participative prin adoptarea mecanismelor de consultare și implicarea tinerilor în dezvoltarea comunității.

Propuneri digitale – platforma Facebook

În plus față de consultările online și grupurile de lucru, consultarea părților interesate a cuprins și plasarea unui ad prin intermediul paginii de Facebook Politică Urbană a României, instrument de consultare publică pentru elaborarea Politicii urbane. Ad-ul a fost setat pentru 30 de zile și a avut ca audiență persoane cu vârsta cuprinsă între 20 și 65+.

Profilul respondenților

Pagina de Facebook Politică Urbană a României a fost lansată în mai 2020 și este deschisă publicului larg. În prezent, platforma are o comunitate de peste 6.000 de urmăritori din toată România, cu o acoperire de peste 200.000 de persoane.

Ad-ul a înregistrat 23,176 reach, a generat 757 link clicks și a fost targetat atât pentru tineri, cât și pentru 35 +. Procentul femeilor și al bărbaților care au interacționat cu postarea sunt asemănătoare, diferența fiind de 1% în plus pentru persoanele de sex feminin.

Rezultate

Prin intermediul paginii de Facebook au fost primite peste 70 de propuneri de îmbunătățire a vieții locuitorilor. Datele adunate sunt prezentate în detaliu în secțiunea anexe, anexa 2, **Tabel 14. Propuneri digitale primite pe Facebook.** Totodată, consultarea a fost realizată cu ajutorul vizualului și mesajului de mai jos.

Figura 6. Vizual și mesaj utilizat prin intermediul platformei Facebook

Ce schimbare vrei în Suceava?

Spune ce proiecte crezi că ar trebui implementate pentru a dezvolta orașul pentru oameni. Primăria Municipiului Suceava, împreună cu Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației și Banca Mondială, pregătesc Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU) Suceava 2021-2030 și doresc să reflecte în strategie și proiecte propuse de comunitate.

Titlu: Propune soluții urbane pentru Suceava!

Tabel 4. Principalele provocări semnalate de către cetățeni pe Facebook

Principalele provocări semnalate	Calitatea locuirii în spațiile rezidențiale și construirea locuințelor sociale
	Lipsa infrastructurii de bază și îmbunătățirea celei existente
	Regândirea spațiilor publice
	Îmbunătățirea transportului în comun, dezvoltarea infrastructurii pentru transportul nemotorizat, traficul, pasajele pietonale, parcări
	Dezvoltarea turismului
	Atragerea investitorilor
	Extinderea accesului la infrastructura socială
	Spații verzi și de agrement
	Locurile de muncă
	Dezvoltarea urbană să fie gândită la nivel metropolitan

Concluziile propunerilor primite prin intermediul paginii de Facebook sunt expuse mai jos, în funcție de cei 4 piloni stabiliți pentru Politica Urbană:

- **Oraș verde și rezilient.** Propunerile urbane primite pe Facebook au menționat necesitatea îmbunătățirii mobilității urbane prin sprijinirea infrastructurii pietonale, a ciclismului și sistemelor de transport public, precum și prin construirea mai multor spații de parcare. Alte subiecte menționate au fost necesitatea de a menține și extinde spațiile verzi, regenerarea spațiilor publice și a clădirilor de patrimoniu, precum și iluminatul public.
- **Oraș competitiv și productiv.** Principalele obiective ale orașului Suceava au reieșit a fi dezvoltarea turismului, atragerea investitorilor și crearea mai multor locuri de muncă. În plus, viața culturală a orașului ar trebui să fie dezvoltată și să ofere mai multe oportunități de a îți petrece timpul liber.
- **Oraș just și incluziv.** Părțile interesate au subliniat necesitatea extinderii accesului la infrastructura de bază și la infrastructura socială, precum și necesitatea mai multor locuințe sociale.
- **Oraș bine guvernat.** Cetățenii au enunțat ca principale provocări lipsa unui arhitect șef, în cadrul administrației publice locale, și a reglementărilor în ceea ce privește reclamele și firmele de spații comerciale.

Propuneri digitale – platforma Citadini.ro

Un alt instrument digital utilizat a fost citadini.ro, platforma de conectare și colaborare pentru specialiști și pasionați de dezvoltare urbană și regională din România, prin intermediul căreia, cetățenii pot trimite provocări urbane, precum și sugestii pentru a le aborda și pentru a îmbunătăți calitatea vieții urbane din țară. În ceea ce privește municipiul Suceava, în cadrul platformei au fost colectate alte 7 propuneri. Datele adunate sunt prezentate separat, în secțiunea anexe, anexa 3, **Tabel 15. Propuneri digitale primite pe platforma citadini.ro.**

Profilul respondenților

Platforma este dezvoltată pentru a încuraja accesul și contribuțiile, prin instrumentele furnizate, atât pentru actorii care lucrează în domenii relevante pentru dezvoltarea politicii urbane (factori de decizie, planificatori urbani, economiști, arhitecți etc.), cât și pentru cetățenii interesați de dezvoltarea orașului și grupuri de inițiativă care susțin proiecte urbane.

Tabel 5. Principale provocări semnalate de către cetățeni pe citadini.ro

Principalele provocări semnalate	Dezvoltarea economică sustenabilă
	Migrarea cetățenilor
	Dezvoltarea de spații verzi și de agrement
	Dezvoltarea infrastructurii pentru transportul nemotorizat
	Transformarea municipiului într-un oraș inteligent
	Construirea mai multor locuri de parcare
	Spațiile de joacă

Rezultate

- **Oraș verde și rezilient.** Dezvoltarea pistelor de bicicletă, grija față de mediu, necesitatea mai multor spații verzi și de agrement, precum și construirea mai multor spații de parcare au fost soluțiile urbane semnalate pentru a rezolva problemele cu care cetățenii se confruntă.
- **Oraș competitiv și productiv.** Principalele provocări în atingerea acestui obiectiv au reieșit a fi economia locală și migrarea oamenilor. Totodată, o altă temă menționată a fost și plata cheltuielilor către asociația de proprietari printr-o soluție digitală.
- **Oraș just și incluziv.** Spațiile de joacă și activitățile extra pentru copii au fost nevoile enunțate de către cetățeni prin intermediul platformei. În plus, o altă provocare ar fi sistemul educațional care necesită investiții.

Consultări tematice

(a) Consultări cu societatea civilă și cetățenii

Grupuri de lucru

Întâlnirile de consultare s-au desfășurat prin prezentarea Strategiei Integrate de Dezvoltare Urbană a municipiului Suceava pentru perioada 2021-2030, realizată de către reprezentanții primăriei, și au continuat cu enumerarea problemelor cu care se confruntă părțile consultate, respectiv a propunerilor venite din partea acestora, în vederea determinării nevoilor existente în domeniile analizate.

Întâlnirile au fost organizate pentru consultările cu administrațiile locale din ZUF Suceava, asociațiile de proprietari și unitățile de învățământ. Tabelul de mai jos prezintă o listă a întâlnirilor efectuate.

Tabel 6. Întâlniri de consultare

Data	Etapă	Denumire întâlnire	Teme abordate
13.01.21	Analiză diagnostic	Întâlniri de consultare – ZUF Suceava	Zona metropolitană; Migrația populației către zonele periferice și crearea de cartiere noi; Reabilitarea drumurilor; Reabilitarea unităților de învățământ și înființarea de noi școli, grădinițe, respectiv înființarea liceelor; Reabilitarea infrastructurii de bază; Reabilitarea clădirilor; Mobilitate urbana, spații sanitare, locuri de muncă etc.
22.01.21	Analiză diagnostic	Întâlniri de consultare – Asociația de proprietari	Spații de parcare, zone verzi, digitalizarea asociațiilor de proprietari, zonele pietonale, cartiere, infrastructura de bază, iluminatul public etc.
25.01.20	Analiză diagnostic	Întâlniri de consultare – Unități de învățământ	Modernizarea și digitalizarea unităților, Necesitatea implementării unui catalog electronic pentru toate unitățile de învățământ la nivel de municipalitate, realizarea unei monografii a municipiului Suceava actualizată, construcția unei săli de sport, securizarea incintei campusului Colegiului Tehnic de Industrie Alimentară.
27.01.21	Analiză diagnostic	Întâlniri de consultare - mediu privat, instituții publice și furnizori de utilități	Evenimente culturale, zone de agrement, mobilitatea urbană, modernizarea rețelelor de telecomunicații, reabilitarea clădirilor.

Datele adunate sunt prezentate separat. Acestea pot fi găsite în secțiunea anexe, anexa1, **Tabel 13. Propuneri primite în cadrul consultărilor online și întâlnirilor tematice.**

Rezultate

Întâlnirile cu părțile interesate au urmărit să stabilească cum sunt percepute provocările și soluțiile urbane de către administrațiile locale din ZUF Suceava, precum și de către unitățile de învățământ și asociațiile de proprietari din Suceava. Concluziile întâlnirilor sunt expuse mai jos, în funcție de cei 4 piloni:

- **Oraș verde și rezilient.** Întâlnirile au evidențiat lipsa mobilierului urban și a parcarilor, necesitatea întreținerii spațiilor verzi, amenajarea spațiilor pietonale, reabilitarea clădirilor și a infrastructurii de bază, precum și migrația. Totodată, transportul metropolitan, construirea unor centuri ocolitoare, traficul, accesibilitatea feroviară și transportul alternativ au fost alte teme notabile.
- **Oraș competitiv și productiv.** În cadrul consultărilor participanții au subliniat nevoia transformării orașului într-un Smart city, dezvoltării evenimentelor culturale și îmbunătățirii turismului.

- **Oraș just și incluziv.** Părțile interesate au subliniat necesitatea mai multor spații de joacă și întreținerea celor existente, precum și construirea centrelor pentru persoanele în vârstă și a centrelor pentru activități sportive. Alte provocări menționate au fost reabilitarea unităților de învățământ și accesul la locurile de muncă.
- **Oraș bine guvernat.** Cooperarea la nivel metropolitan și capacitatea administrativă au reieșit a fi nevoile principale.

(b) Consultările cu actori interesați în cadrul procesului de elaborare a Politicii Urbane a României

În cadrul procesului de elaborare a primei Politici Urbane a României, au avut loc consultări la nivel regional care au informat analiza situației actuale și prioritățile strategice ale municipiului Suceava. Acestea au inclus și o consultare locală online cu părți interesate în dezvoltarea Sucevei.

(c) Consultări cu UAT-urile din zona urbană funcțională Suceava

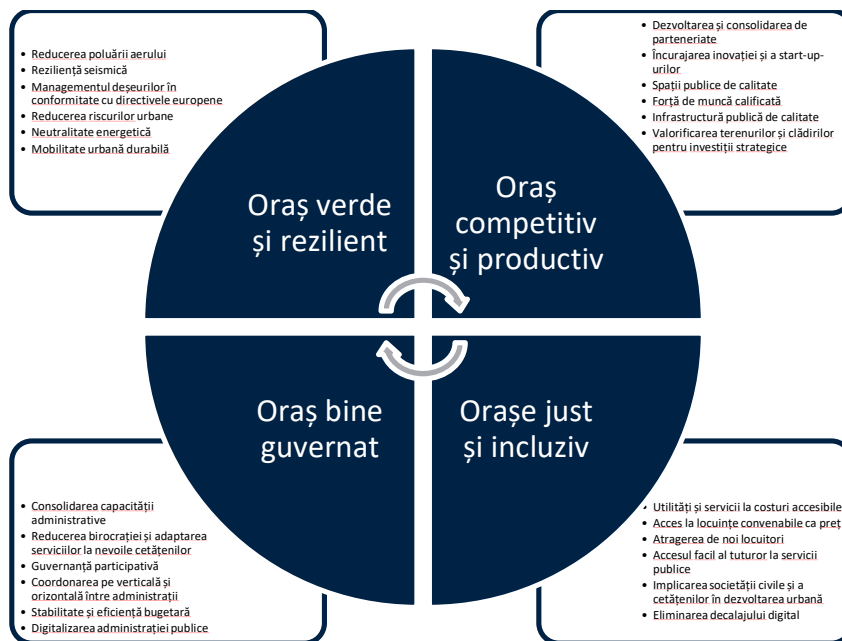
Au fost organizate consultări cu următoarele UAT-uri din ZUF Suceava: Salcea, Adâncata, Mitocu Dragomirnei, Moara, Pătrăuți, Ipotești, Obcini Suceava și Bosanci.

- **Oraș verde și rezilient.** Dezvoltarea mobilității la nivelul ZUF Suceava și accesul la utilitățile de bază au fost două dintre nevoile cele mai mari discutate de către UAT-uri. Câteva propuneri menționate de către părțile consultate: piste de biciclete, zone verzi de legătură între Suceava și localitățile din zona urbană, asfaltarea drumurilor, serviciu intercomunitar de transport în comun ecologic și modern, zone verzi, reabilitarea infrastructurii serviciilor publice etc. Alte puncte importante sunt gestionarea deșeurilor, reabilitarea clădirilor, amenajare zone de agrement și sustenabilitate și protecția mediului.
- **Oraș just și incluziv.** Părțile interesate au subliniat necesitatea extinderii accesului la servicii sociale, înființării de programe after schools, amenajării terenurilor de sport și a parcurilor, construirii și dotării dispensarelor etc. O atenție specială ar trebui acordată infrastructurii educaționale, de sănătate și de securitate. În acest caz au fost enunțate nevoia de a reabilita unitățile de învățământ, construirea de săli de sport, îmbunătățirea infrastructurii de sănătate și a serviciilor sociale, implementarea de sisteme video de supraveghere etc. Totodată, o altă nevoie subliniată a fost accesul la infrastructura de servicii publice și sociale pentru toți cetățenii.
- **Oraș competitiv și productiv.** Principalele soluții au reieșit a fi: interoperabilitatea între sistemele informatice ale instituțiilor publice, oferirea de activități culturale, dezvoltarea turismului, implementarea unei infrastructuri inteligente și digitalizarea serviciilor publice locale.

(d) Consultări cu administrația locală, societatea civilă și experții în ceea ce privește prioritizarea pilonilor și obiectivelor de dezvoltare urbană

Cei 4 piloni de dezvoltare urbană, stabiliți în cadrul primei politici urbane a României, au fost supuși unui proces de ierarhizare. Acest proces a fost realizat cu ajutorul unui instrument online, Survey Monkey, prin care părțile interesate (administrația locală, societatea civilă și experții) au prioritarizat pilonii în funcție de nevoile municipiului Suceava. Pe lângă această componentă, chestionarul a conținut și ierarhizarea obiectivelor fiecărui pilon.

Figura 7. Pilonii și obiectivele de dezvoltare urbană

În urma procesului de diseminare, care a cuprins atât componenta de email marketing, cât și de promovare pe canalele de social media, au fost înregistrate următoarele răspunsuri: peste 80 de răspunsuri oferite de administrația locală și peste 500 de răspunsuri primite de la societatea civilă. Rezultatele au fost luate în considerare de către administrația locală în cadrul procesului de stabilire a priorităților de dezvoltare ale municipiului.

Mesajul și vizualul de promovare al sondajului *Pilonii și obiectivele de dezvoltare urbană*

Cum ar fi să îți poți alege viitorul în 5 minute?

Intră aici (link) și spune-ne care sunt pentru tine prioritățile orașului Suceava!

Scopul acestui chestionar este să sprijine cu identificarea principalelor obiective ale zonei urbane funcționale Suceava în perioada 2021-2030. Pentru a reflecta nevoile reale ale comunității, sunt necesare cât mai multe puncte de vedere de la nivel local, astfel, contribuția dumneavoastră este esențială.

Rezultate ad pentru promovarea sondajului *Pilonii și obiectivele de dezvoltare urbană*

Postarea a fost promovată pentru 15 zile și a înregistrat următoarele rezultate: 15.588 reach, 585 de click-uri, iar audiența către care a fost livrat este formată din 73% bărbați și 27% femei. Totodată, în ceea ce privește segmentul ce vârstă, ad-ul fost targetat atât către tinerii din Suceava, cât și pentru persoanele care înregistrează vârste peste 35 și locuiesc în municipiu.

Bugetare participativă

Inițiativa de Bugetare participativă a fost lansată în Suceava în anul 2018 și se realizează prin intermediul platformei online **implicat.primariasv.ro**. Începând cu 2019, bugetul total alocat

procesului de Bugetare Participativă este de 1.000.000 Euro. Fiecare proiect trebuie să se încadreze în 100.000 Euro.